

דברי תורה, חיזוק, שמחה וסיפורי צדיקים

הקדמה לפרשת ויגש:

מענה רך ישיב חמה, ודבר עצב יעלה אף (משלי ט"ו, א):

שלמה המלך ע"ה יזהיר בכתוב הזה על האדם לגדל נפשו ולהרגיל טבעו ולשונו במענה רך, כי המענה הרך ישקוט ויניח כעס הכועס, והדברים המעציבים שהם בהיפך מענה רך הם יולידו הכעס והחמה: וכו': רבנו בחיי

אדוני שאל את עבדיו לאמר היש לכם אב או אח ונאמר אל אדוני יש לנו אב זקן וילד זקונים קטן ואחיו מת ויותר הוא לבדו לאמו ואביו אהבו (מ"ד, י"ט - כ'). יש לפרש דאדוני כוון להקב"ה ואמר להקב"ה אדוני שאל את עבדיו לאמור היש לכם אב. היינו רצון מלשון (דברים כה, ז) ולא אבה יבמי. או אח היינו דבקות מלשון (מו"ק כ"ב, ב) מאחין את הקרעים. ונאמר אל אדוני יש לנו אב זקן. היינו שיש לנו רצון זקן וישן נושן. וילד זקונים קטן. היינו מעשה ילדות שהם חטאת נעורים נתזקן אצלנו ועדיין לא תקננו החטאת נעורים. ואחיו מת. היינו ואחיו הוא היצה"ר הוא מלאך המות הבווער בקרבנו. ויותר היא לבדו לאמו. היינו שנתר זאת לבדו לעשות תשובה שנקרא אימה עילאה. ואביו אהבו. ואז כשיעשה תשובה ואביו שבשמים אהבו: ספר דברי יחזקאל

והיה כראותו כי אין הנער ומת. פ"א התנצל אחד לפני הה"ק מקאצק ז"ע היות כי עתה לעת זקנתו הוא מחוסר לחם ל"ע ויש לו הרבה בנים בעלי פרנסה ואינם מרחמין עליו והלא הוא היו רגיל למסור נפשו עליהם, והשיב לו הלא מבואר כן בתוה"ק והי' כראותו כי אין הנער ומת ולמה לא אמר לו כי יש לבנימין עשרה בנים והי' כראותם כי אין אביהם ומתו, אלא משמע כי אין הבנים מצטערים בצרות אביהם כמו האב בצרות בניו ודפח"ח: ספר שיח שרפי קודש

כי איך אעלה אל אבי והנער איננו אתי. בשם השפת אמת זצ"ל שאמר על הפסוק זה איך אעלה אל אבי שבשמים, והנער איננו אתי כ"ז שלא תקנתי ימי הנערות, והבן: ספר שיח שרפי קודש

ועתה אל תעצבו כו'. ועתה לשון תשובה כי השבטים תיקנו החטא בזה הצער שהי' להם מבנימין. והנה לא נשכח מהם החטא זה יותר מעשרים שנה שאמר האלקים מצא כו' עון עבדיך. עון המיוחד כי לא הי' להם חטא אחר: ספר שפת אמת - תרל"ז

ועתה אל תעצבו ואל יחר בעיניכם וגו' כי למחיה שלחני אלקים לפניכם (מה, ה). יל"פ עפ"י מאז"ל (ב"ר פל"ח) אין ועתה אלא תשובה. דהנה כשהאדם עושה תשובה אעפ"כ הוא מיצר ודואג מאד על העבירה שעשה שאעפ"י שעושה תשובה מ"מ עבר על רצון הבורא ית"ש. לזה אמר ועתה. היינו אם עושים תשובה באמת. אל תעצבו וגו'. כי יש לחשוב שהעבירה ר"ל שעשה היה לסבה. שנודע שלפעמים איזה נשמה בעמקי ואינה יכולה לצאת משם ובסתת זה שעשה העבירה ר"ל הוציא הנ"ק משם. דכחשזור בתשובה שלמה מוציא גם הקדושה שהיתה מובלעת שם וזהו כי למחיה שלחני אלקים לפניכם: ספר דברי יחזקאל

אנכי ארד עמך מצרימה ואנכי אעלך וגו', שמעתי מן אדוני אבי זקני זלה"ה על פסוק אנכי ארד עמך מצרימה ואנכי אעלך גם עלה, כי אנכי שהוא השכינה הוא סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה וכדאיתא בזוהר הקדוש משל אחד יורד לבור צריך ליקח לעצמו סולם כדי שיוכל לחזור ולעלות, וזהו אנכי שהוא השכינה, ארד עמך מצרימה, ואנכי אעלך, היינו על ידי השכינה תוכל לעלות, גם עלה, היינו שיהיה עלייתך טפל נגד מה שתעלה כמה וכמה נשמות העשוקים: (דמ"א מקן ד"ה א"י והנה): ספר בעל שם טוב

ועתה אל תעצבו. אין ועתה אלא תשובה (ב"ר כ"א.). יוסף רמז לאחיו כי עליהם לעשות תשובה, אבל בתנאי שהתשובה לא תהי' ח"ו מתוך עצבות, רק מתוך שמחה: הס"ק מסלאנים - ספר תורת אבות

אדמו"ר ז"ל (שמנו"כ בפראנקפורט) אמר: אמאל האט דער בעל דבר גיהאט צוא טאן איוף יעדער זאך באזונדער. היינט האט עהר גיפונען א גרינגער וועג, דאס וואס עהר לאזט נישט צוא קיין שמחה, און דארדוך (- ועל"ז) פירט ער אריין אין אלץ: [מאז היה צריך היצר הרע לעמוד על כל דבר בפני עצמו, כהיום מצא דרך קל, שאינו מניח להיות בשמחה ועל"י זה משפיל בהכל] - כתבי הרה"צ ר' מנשה הכהן ראזנפלד ז"ל - מטה אהרן - פינסק קארלין

מעבירין את... מלפני הכלה, ר"ל הכלה ר"ת הריעו לה' כל הארץ, וב"מ הוא עצבות ומרה שחורה, שהוא מיסוד העפר כידוע, ובשעת התפילה יסלק ממנו כל מיני עצבות מעבירות שעשה, רק יכוין בתפילה ישמח לב מבקשי ה', וכל החשבונות יהי' קודם התפילה ולא בשעת התפילה: קובץ מלואים לבית אהרן

ועתה לא אתם שלחתם אותי הנה כי האלקים. דבר זה צריך כל יהודי לומר לעניני עוה"ז גשמיים שלו ולטרדות פרנסתו, לא אתם שלחתם אותי הנה, ירידתי לעוה"ז לא היתה בעבורכם, כי האלקים, אלא לצורך עניני אלקות, כי נשמתי חצובה מתחת לכסא הכבוד ועיקר תפקידי הוא לדאוג לטובת הנשמה, לא ירדתי לעולם השפל לשם אכילה ושתייה ואף לא בשביל אשתי ובני, כי אם למטרה אלקית, שכל מה שברא הקב"ה בעולמו לא בראו אלא לכבודו שיעשה נח"ר לפניו ית': ספר דברי שמואל - סלאנים

על התורה ועל העבודה

ויאמרו אליו לא נכחד מאדוני כי אם תם הכסף וגו', מה שיש בכתוב זה רמז לכסיפה וחשק בעשיית התורה והמצוות מבואר לקמן במאמרים לר"ה ויו"כ אות כ"ח ע"ש: סליק פרשת ויגש בס"ד: ספר בעל שם טוב

שבת "נאך" חנוכה - חודש טבת

ומנותר קנקנים - בשם הה"ק הרמ"מ זי"ע מקאצק. סגולה לשושן (רוז) ר"ל ליקח שמן הנותר בקנקן (פלעשיל) מנרות חנוכה ולמשוח ע"ג (הרוז) ואמר רמז ע"ז מנותר קנקנים נעשו נס לשושנים, ודייקא מן הקנקן (הפלעשיל) השמן הנותר ע"כ: שיח שרפי קודש

סיפר הרב"צ אוסטראווער ז"ל ששמע מפ"ק החי' הרי"ם זצוק"ל, בעת הדלקת נר חנוכה שסיפר מעשה הזה, פ"א באו חסידים אל כ"ק הרבי מלובלין זצוקללה"ה, והביא אחד מהם פתקא עבור אחר, וכשהביט הרבי זצ"ל בהפתקא רקק הרבה, ולמחר התיישב החסיד הנ"ל להביא הפתקא שוב אל הרבי זצ"ל, וכשהביט בו אמר האיש הזה מאיר וזורח בכל העולמות, ואמר בזה"ל בפעם הראשון הי' האיש המוזכר בהפתקא שחק בקארטיון, והזמן הב' הי' מדליק נר חנוכה, ולזה הפליא אז פעולתו ומדרגתו, וסיים החי' הרי"ם וצ"ל א"כ מוכח מזה דבעת שהאדם עושה מצוה הוא מאיר וזורח בכל העולמות, עכלה"ק: ספר שיח שרפי קודש

היו"ט של חול כמו חנוכה ופורים המה מחזקים, ומחמת זה גופא שהמה יו"ט של חול, ר"ח טבת איתא בשם מהר"ל מפראג זצלה"ה זי"ע ששמו טבת שהימים המה מתחילין בו להתרבות על הלילות, ואמר ע"ז אדמו"ר זצלה"ה זי"ע שהארת הנס מאיר את אור הטבע שהאור "פארשטעלט נאך" ולכן מחמת שאיתא שבט"ו באב הוי היר"ט שתשש כחו של חמה, בא האור הנס בתחילת חודש שמתיש כחו של חמה בזה ההארה שמאיר את האור הטבע והבן: ספר שיח שרפי קודש

אין השכינה שורה אלא מתוך שמחה (שבת ל:), וכל הנביאים לא היו מתנבאים בכל עת שירצו, אלא מכוונים דעתם ויושבים שמחים וטובי לב ומתנבאים, שאין הנבואה שורה מתוך עצלות ולא מתוך עצבות אלא מתוך שמחה, לפיכך בני הנביאים מביאים לפניהם נבל ותוף וכנור ומבקשים הנבואה, כדכתיב (מלכים ב' ג' ט"ו): "והיה כנגן המנגן ותהי עליו יד ה'": ספר ארחות צדיקים - השער התשיעי - שער השמחה

הב' הוא השמחה, והוא עיקר גדול בעבודה, והוא מה שדוד מזהיר, ואומר (תהלים ק'): עבדו את ה' בשמחה בואו לפני ברננה. ואומר (שם ס"ח): וצדיקים ישמחו יעלצו לפני אלהים וישישו בשמחה, וארז"ל (שבת ל'): אין השכינה שורה אלא מתוך שמחה של מצוה, ועל הפסוק שזכרנו למעלה עבדו את ה' בשמחה, אמרו במדרש (מדרש ש"ט): א"ר כשתהיה עומד לפני להתפלל יהא לבך שמח עליך שאתה מתפלל לאלהים שאין כיוצא בו, כי זאת היא השמחה האמתית שיהיה לבו של אדם עלו, על שהוא זוכה לעבוד לפני אדון יתברך שאין כמוהו, ולעסוק בתורתו ובמצותיו שהם השלימות האמתית והיקר הנצחי, ואמר שלמה במשל החכמה (שה"ש א'): משכני אחריך נרוצה הביאני המלך חדריו נגילה ונשמחה בך, כי כל מה שזוכה האדם ליכנס יותר לפניו בחדרי ידיעת גדולתו יתברך יותר תגדל בו השמחה, ויהיה לבו שש בקרבו. ואומר (תהלים קמ"ט): ישמח ישראל בעושי בני ציון יגילו במלכם: ספר מסילת ישרים - פרק יט - בביאור חלקי החסידות

בשם הה"ק ה"ר לייבוש מאפעלי זי"ע, ישמח לב מבקשי ד', בכל הדברים ומציאות אין לאדם שמחה רק לאחר שמוצא המציאה, אבל בשעת בקשה וחיפוש אין לו שמחה, אבל במבקשי ד' יש להם שמחה תיכף בשעה שמבקשים, והבן: ספר שיח שרפי קודש - שמחה

רדה אלי אל תעמוד (מ"ה ט). אפשר, כיון יוסף באמרו שמני אלקים לאדון לכל מצרים, כי קדושת הארץ היה אצל יוסף שהוא הצדיק יסוד עולם. וכיון שהוא היה אדון הארץ, היה כמו ארץ ישראל. וזהו אמרו רדה אלי אל תעמוד, שלא יתירא לצאת מארץ ישראל לחוצה לארץ כי אלי בו, ויש אצלו קדושת ארץ ישראל. וזה (מ"ו א'), ויזבח זבחים לאלקי אביו יצחק. שרצה יעקב שגם הוא יזכה כיצחק שלא יצא מארץ ישראל ובא מאמר ה' אליו (מ"ו ג') אל תירא מרדה מצרימה. סיום הפסוק (מ"ו ד') ויוסף ישית ידו על עיניך. כי אתה תמות בעוד יוסף חי, ונחשב כאילו כל ימך בארץ ישראל, כי קדושת ארץ ישראל שם הוא. וזה אנכי ארד עמך מצרימה ואחר כך ואנכי אעלך גם עלה. ודו"ק: ספר קול שמחה

על מה שאמר א"י מורז"ל נ"ע פירוש מה שאמרו חז"ל יעקב לא נשקו שהי' קורא קריאת שמע ופירש כי הצדיקים כשיש להם אהבה מתדבקין באהבת הש"י (ומיחדין עד שנתבטלו מכל וכל שכן אהבה גמטריא אחד) וזה שהי' קורין שמע וכן כתב המהר"ל ז"ל, ולכאורה קשה אם כן גם יוסף הצדיק בוודאי כן הי', ולדברי מהר"ל אתי שפיר אך הוא אמר כמו שכתבתי בקצת שינוי ממה שכתוב במהר"ל, ונראה להוסיף כי יוסף זה הנשיקה והחיבוב הי' בכלל מצות כיבוד אב שיראה התשוקה הגדולה שהי' לו ואם כן מלבד מה שעוסק במצוה פטור ממצוה, בלא זה קיום המצוה הוא עצמו אהבת הש"י ואין צריך להפרד מלקיים שכן כל המצות יש להם אורות באופן שיוכל אדם לקיים במעשה גשמיות ועל שם זה נקראים מצוות מלשון צוותא כמו שכתבתי במקום אחר אבל ביעקב שלא הי' מצוה רק אהבת בנו הי' צריך להתיחד בהש"י וניתק מעצמיות אהבת בנו והבן כי נכון: שפת אמת ליקוטים

יוצא לאור ע"י מכון בית צדיקים - שידלוב סטאשוב
A project of Cong. Tiferes Zvi - CHIZUK@PROTONMAIL.COM
לקבל הגליון, בלה"ק ובענגליש "באר היטב", ושיעורים באידיש או ענגליש, וכן להקדיש גליון לזכות, לרפ"ש, לע"ג או לזכות את הרבים - אחב"י באלפי מקומות בעולם קע"ה כ"י, נא להתקשר להנ"ל, ידידכם נפתלי הירצל גאנצווייג
Contact us to dedicate etc. received by thousands globally!
In Loshon Hakodesh & English, worldwide & send in your friend's addresses to receive a.s.a.p. #903

לע"ג זקיני הרה"ג ר' מרדכי בן הרה"ח ר' יונה קארפנשפרונג זצ"ל
נלב"ע ט' טבת תשי"ח - תנצב"ה

בס"ד יצא לאור מחדש ספרי "אוסף הגליונות על התורה ועל העבודה" ד' חלקים, {שנת תשס"ט, תש"ע, תשע"ה, תשע"ח}, וספר "באר היטב" מכמה שנים

בס"ד יצא לאור מחדש ספר "דברי תורה באר היטב תש"פ ושנים קדומים"
The new Sefer "Divrei Torah Baer Heitev 5780 and Previous Years" [English] is now in print.

Seferim of "Al HaTorah Val HoAvodah" 5769, 5770, 5775, 5778,
And the 1st edition of Sefer "Divrei Torah Baer Heitev" [in English]
are now in print, to order call 1-919-459-5858, or 1-844-212-0689